

Výroční zpráva

Východočeské pobočky České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu Pardubice za rok 2015

Východočeská pobočka České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích (dále jen VČP) je regionální pobočkou České společnosti ornitologické (dále jen ČSO) s působností na území Královéhradeckého a Pardubického kraje. Jejím hlavním posláním je sdružovat amatérské ornitology a vytvářet podmínky pro aktivity zacílené na ochranu a výzkum ptáků v regionu a propagaci a popularizaci ornitologie a ochrany ptactva a přírody na veřejnosti.

Kontakt: Východočeská pobočka ČSO při VČM
Zámek 2
530 02 Pardubice
e-mail: vcpcso@centrum.cz

Práce výboru pobočky

Výbor se sešel 3x: dne 9. 2. se věnoval přípravě jarní členské schůze a zajištění přednášejících do jejího hlavního bloku věnovanému úloze fotografie a filmu v ornitologii. Dále se členové zabývali obsahem nejbližšího čísla Zpravodaje č. 62, návrhem na uskutečnění Víkendového výzkumného tábora (dále jen VVT) na Jičínsku a jeho zaměřením na sběr dat v probíhajícím Mapování hnízdního rozšíření ptáků, odchodem vedoucího redaktora sborníku Panurus M. Paclíka a nástupem jeho pokračovatele L. Prause a stavem pobočkového webu. Hlavní část programu schůze byla věnována zahájení příprav podzimní ornitologické konference Metody a výsledky výzkumů ptačích populací VI, která se uskuteční v prostorách pardubického zámku. Shlédnuty byly sály pro přednášky a panelová sdělení, technické zázemí konference a předběžně dohodnuto stravování účastníků v zámeckém areálu.

Podruhé se výbor sešel dne 14. 8. na výjezdním zasedání v Olešnici u Červeného Kostelce, kdy se zabýval především detaily přípravy podzimní konference, stavem redakční přípravy Panurusu 24 a přípravou obsahu Zpravodaje č. 64.

Třetí schůze výboru se uskutečnila dne 18. 10. ihned po ukončení konference. Zabývala se přípravou podzimní členské schůze a náplní Zpravodaje č. 65 a rozhodla o přijetí daru (dalekohledu) od člena pobočky a jeho následném odprodeji.

Výbor nadále pokračuje ve velmi náročné účasti ve správních řízeních k žádostem o výjimky z ochrany ptáků a jejich biotopů a využívá k tomu zkušenosti a poznatky svých členů z jednotlivých částí zájmového území.

Výbor stále více při jednání a rozhodování využívá elektronickou komunikaci vč. hlasování jeho členů a elektronicky vyřizuje stále větší podíl spolkové agendy a komunikace s členy.

Vlastní aktivity pobočky

1. Akce pro členy

Členské schůze se uskutečnily 2x: dne 14.3. na zámku v Pardubicích, věnovaná hlavně roli fotografie a filmu v ornitologii s vystoupením zkušených fotografů a filmařů ptáků. Součástí programu bylo vystoupení výboru pobočky se zprávou o jeho činnosti, s propagací VVT, podzimní ornitologické konference, hnízdního mapování, kampaní pták roku pobočky a výzvou k účasti členů na těchto akcích. Dále vystoupil s informacemi a pokyny zástupce pražské kanceláře ČSO. V závěru schůze byla prezentována vzácná a zajímavá pozorování z královéhradeckého a pardubického regionu.

Dne 28.11. se uskutečnila členská schůze věnovaná 40. výročí založení naší pobočky. U příležitosti tohoto výročí bylo šesti našim členům uděleno čestné členství a předány jmenovací listiny s drobnými dary. Dále následovala zpráva výboru o jeho činnosti za uplynulé období, zpráva o výsledcích a vyhodnocení konference a informace a pokyny z výboru a pražské kanceláře ČSO. Hlavním programovým bodem

schůze byl blok vzpomínek na vznik a vývoj pobočka a jeho zakladatelské osobnosti. Po přestávce následovala přednáška o dravcích Náchodska a blok vzácných a zajímavých pozorování z královéhradeckého a pardubického regionu.

Exkurze v NPR Bohdanečský rybník: na pozvání AOPK Pardubice se dne 14.2. cca 15 členů pobočky zúčastnilo exkurze, jejímž cílem byla prezentace rozsáhlých a nákladných managementových úprav na lokalitě. Pracovníky AOPK a rybáři nám byly přiblíženy důvody a cíle těchto zásahů z pohledu ochrany a podpory vodních a při vodě žijících druhů ptáků.

Jarní úklid VKP Rozkoš – východní zátoky: už potřetí členové naší pobočky uklízeli spolu s rybáři a dalšími uživateli přehrady Rozkoš její pobřeží. V naší trvalé péči je několik kilometrů dlouhý úsek pobřeží od obce Šeřeč k obci Lhota u Nahořan. Součástí akce byla exkurze účastníků s pozorováním ptáků.

2. Akce pro vlastní členy a veřejnost

Konference VČP: ve dnech 16. – 18. 10. se v prostorách pardubického zámku uskutečnila celostátní ornitologická konference s mezinárodní účastí „Metody a výsledky výzkumu ptačích populací VI.“, pořádaná naší pobočkou v pětiletém cyklu již od roku 1990. Konference se účastnilo 107 ornitologů z ČR, Slovenska, Polska, Běloruska a Chorvatska. Zaznělo 37 odborných přednášek a instalována byla dvě panelová sdělení. Součástí programu byly večerní panelové diskuse a v sobotu dopoledne členská schůze ČSO. Konferenci v neděli 18.10 zakončila exkurze do NPR Bohdanečský rybník. Akce se konala pod záštitou a s podporou hejtmana Pardubického kraje Martina Netolického a za spolupřátelství a partnerství AOPK Pardubice. Generálním partnerem byly Lesy České republiky, partnery Swarovski optik, FOMEI, Zámek Pardubice a Jaro Jaroměř.

Víkendový výzkumný tábor (VVT): uskutečnil se ve dnech 29. - 31. 5. v kvadrátu 5558 na Jičínsku a jeho cílem bylo získat co nejvíce dat pro hnízdní mapování v jednom z mála doposud neobsazených kvadrátů. Tábora se zúčastnilo 14 lidí, kteří zjistili výskyt 96 druhů ptáků a u řady z nich doložili jejich hnízdní nálezem hnízda nebo pozorováním mláďat. Krátce po skončení tábora byla všechna data zadána do mapovací databáze a výsledky tábora budou zpravovány a publikovány ve sborníku Panurus.

3. Akce pro veřejnost

Vítání ptačího zpěvu: na počátku května jej naši členové organizovali nebo se na organizaci podíleli na několika místech východních Čech za účasti stovek lidí laické veřejnosti. Na těchto akcích je propagována ornitologie, ochrana ptactva a přírody a jsou rozdávány informační a vzdělávací materiály a poskytováno poradenství.

Světový festival ptactva: pod vedením nebo spoluvedením našich členů se uskutečnil v několika dnech na přelomu září a října na několika místech východních Čech a některé návazné akce (jako např. prezentace práce členů pobočky na výlovu Bohdanečského rybníka) pak proběhly i mimo tradiční termín festivalu. Ve vztahu k veřejnosti poskytují naši členové na těchto akcích podobný servis jako při Vítání ptačího zpěvu. Zároveň účastníci ptáky počítají a výsledky předávají přes národního koordinátora do mezinárodní databáze.

4. Odborná a ostatní činnost

Významné ornitologické lokality (VOL): je to interní program pobočky, v němž je registrováno několik desítek rybníků a dalších vodních a mokřadních lokalit v PU a HK kraji s cílem hledat cestou komunikace s jejich vlastníky nebo provozovateli takové způsoby jejich obhospodařování, kdy budou na lokalitě zachovány nebo zlepšovány podmínky pro výskyt ptáků a ochranu stanovištních podmínek. Pobočka velmi dobře spolupracuje s podnikem Povodí Labe, obcemi a dalšími organizacemi na stanovení podmínek při rozšiřování turistických a rekreačních aktivit na přehradě Rozkoš a na řadě dalších lokalit vstupuje do správních řízení i cestou přímé komunikace s vlastníky a nájemci.

Mapování hnízdního rozšíření ptáků: v roce 2015 probíhalo druhým rokem už čtvrté celostátní Mapování hnízdního rozšíření ptáků, kterého se účastní mnoho našich členů zajišťujících vysokou pokryvnost sítě

mapovacích kvadrátů v PU a HK kraji. Nedostatečně mapované kvadráty našeho zájmového území už od roku 2014 jsou a do roku 2017 budou mapovány v rámci VVT.

2015 - rok pobočky pro volavku popelavou: akce je regionální obdobou celostátního dlouholetého programu ČSO Pták roku a pobočka ji v roce 2015 vyhlásila poprvé. Jejím cílem je shromáždit známá data o historii osídlování a vývoji početnosti druhu na území PU a HK kraje a získat data o jeho aktuálním rozšíření, početnosti a ekologii. Ve sběru dat budeme pokračovat i v roce 2016.

Práce ve specializovaných skupinách a na celostátních akcích: mnozí naši členové se nadále zapojují do monitoringu hnízdišť obou druhů čápů, cílových druhů v ptačích oblastech Natura 2000, druhů přílohy I Směrnice o ptácích EU, Jednotného programu sčítání ptáků, Zimního sčítání vodních ptáků, práce ve specializovaných skupinách (dravci a sovy, brodiví, chřástal polní, kavka obecná, bahňáci aj.).

Účast na ostatních akcích: velmi dobře jsou našimi členy navštěvovány celostátní odborné a společenské akce, ať již jsou to Aktivy kroužkovatelů, členské schůze ČSO, členské exkurze ČSO, konference, semináře aj.

Část našich členů se intenzivně věnuje svému vlastnímu výzkumnému, monitorovacímu nebo ochrannému programu a jeho výsledky publikuje v našem sborníku Panurus nebo i v dalších odborných nebo populárních periodikách.

Popularizace a propagace: řada členů naší pobočky pravidelně pracuje s veřejností na přednáškách a besedách nebo vystupuje v rozhlasu, televizi a v tisku, účastní se na různé úrovni jednání v oblasti ochrany ptáků a přírody, poskytuje odborné posudky, provádí management. V roce 2014 obnovené webové stránky jsou novou redakční radou průběžně zdokonalovány a zatraktivňovány a jsou významným nástrojem vzájemné komunikace našich členů a ostatních ornitologů a hlavním komunikačním kanálem pobočky s veřejností.

5. Ediční činnost pobočky

Sborník abstraktů z celostátní ornitologické konference Metody a výsledky výzkumů ptačích populací VI: vyšel před konferencí a byl všem jejím účastníkům k dispozici při jejich prezentaci. Na 53 stranách přináší stručné shrnutí všech na konferenci přihlášených přednášek a posterů.

Sborník ornitologických prací Panurus 24: vyšel v listopadu a členům je k dispozici na objednání nebo na členské schůzi v březnu roku 2016. Na přibližně 150 stranách jsou uveřejněny články a příspěvky, týkající se výskytu zajímavých druhů, systematického monitoringu vybraných oblastí, metodických záležitostí atd.

Zpravodaj pobočky: vyšel letos 4x (č. 62 až 65) – každé číslo obsahuje všechny informace potřebné pro členy, jako pozvánky na čl. schůze, oznámení pobočkových akcí s pozvánkami a informacemi, zápisy z čl. schůzí, informace o činnosti výboru, pokladní zprávy, výročí členů a zprávy osobní, pozvánky na akce jiných poboček a ČSO, metodické pokyny, krátké příspěvky apod.

Počet členů pobočky

K počátku prosince roku 2010 měla naše pobočka 188 členů.

Poznámka: hospodaření pobočky je uvedeno v samostatné příloze.

V Pardubicích 8. 1. 2016, předseda Tomáš Diviš